

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-645/11

Land Berlin
prieš
Ellen Mirjam Sapir ir kt.

(*Bundesgerichtshof* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Reglamentas (EB) Nr. 44/2001 — 1 straipsnio 1 dalis ir 6 straipsnio 1 punktas — Sąvoka „civilinės ir komercinės bylos“ — Valstybės institucijos nepagrįstai sumokėta suma — Prašymas grąžinti šią sumą pareiškiant ieškinį teisme — Jurisdikcijos nustatymas susijusių ieškinių atveju — Glaudus ryšys tarp ieškinių — Atsakovas, kurio gyvenamoji vieta yra trečiojoje valstybėje“

Santrauka – 2013 m. balandžio 11 d. Teisingumo Teismo (trečioji kolegija) sprendimas

1. *Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Jurisdikcija ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymas — Reglamentas Nr. 44/2001 — Taikymo sritis — Civilinės ir komercinės bylos — Sąvoka — Ieškinys dėl viešojo subjekto nepagrįstai sumokėtos sumos grąžinimo vykstant administracinei procedūrai dėl totalitarinio režimo padarytos žalos atlyginimo — Įtraukimas*

(Tarybos reglamento Nr. 44/2001 1 straipsnio 1 dalis)

2. *Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Jurisdikcija ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymas — Reglamentas Nr. 44/2001 — Specialioji jurisdikcija — Atsakovų daugetas — Vieno iš bendraatsakovių teismo jurisdikcija — Siauras aiškinimas — Sąlyga — Sąsaja — Sąsajos sąvoka*

(Tarybos reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 punktas)

3. *Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Jurisdikcija ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymas — Reglamentas Nr. 44/2001 — Specialioji jurisdikcija — Atsakovų daugetas — Vieno iš bendraatsakovių teismo jurisdikcija — Sąlyga — Sąsaja — Reikalavimai, nukreipti prieš kelis kitų valstybių narių teritorijoje nuolatinę gyvenamąją vietą turinčius atsakovus, kai pastarieji, atsikirdami remiasi papildomos kompensacijos reikalavimais, dėl kurių reikia priimti vienodą sprendimą — Įtraukimas — Skirtingi reikalavimų teisiniai pagrindai — Poveikio nebuvimas*

(Tarybos reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 punktas)

4. *Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Jurisdikcija ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymas — Reglamentas Nr. 44/2001 — Specialioji jurisdikcija — Atsakovų daugetas — Vieno iš bendraatsakovių teismo jurisdikcija — Netaikymas valstybės narės teritorijoje nuolatinės gyvenamosios vietos neturintiems atsakovams*

(Tarybos reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 punktas)

1. Reglamento Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 1 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad sąvoka „civilinės ir komercinės bylos“ apima ieškinį dėl nepagrįstai sumokėtos sumos grąžinimo tuo atveju, kai viešasis subjektas, kurį įstatymu dėl žalos, atsiradusios dėl esant totalitariniam režimui vykdytų persekiojimų, atlyginimo įsteigta institucija įpareigojo kaip kompensaciją pervesti nukentėjusiam asmeniui dalį nekilnojamojo turto pardavimo sumos, dėl netyčinės klaidos šiam asmeniui perveda visą pardavimo sumą ir vėliau teisme reikalauja grąžinti nepagrįstai gautą sumą.

(žr. 38 punktą ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 40–43, 53 punktus)

3. Reglamento Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 6 straipsnio 1 punktą reikia aiškinti taip, kad egzistuoja glaudus ryšys, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, tarp reikalavimų, nukreiptų prieš kelis kitų valstybių narių teritorijoje nuolatinę gyvenamąją vietą turinčius atsakovus, kai pastarieji, atsikirdami remiasi papildomos kompensacijos reikalavimais, dėl kurių reikia priimti vienodą sprendimą.

Iš tiesų, net jei teisinis pagrindas, nurodytas pagrindžiant reikalavimą prieš vieną iš atsakovų, skiriasi nuo to, kuriuo grindžiamas prieš kitus atsakovus pareikštas ieškinys, būtinybė priimti vienodą sprendimą egzistuoja, jei argumentai, nurodyti skirtinguose reikalavimuose, pateikiami dėl to paties intereso.

Iš minėto reglamento 6 straipsnio 1 punkto formuluotės nematyti, kad ieškinių skirtingiems atsakovams teisinių pagrindų sutapimas yra viena iš sąlygų šiai nuostatai taikyti. Šis sutapimas yra tik viena iš reikšmingų aplinkybių.

(žr. 44, 47, 48 punktus ir rezoliucinės dalies 2 punktą)

4. Reglamento Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 6 straipsnio 1 punktą reikia aiškinti taip, kad jis negali būti taikomas atsakovams, kurie neturi nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės teritorijoje, kai ieškinys pareikštas prieš kelis atsakovus, tarp kurių yra ir asmenys, turintys nuolatinę gyvenamąją vietą Europos Sąjungoje.

(žr. 56 punktą ir rezoliucinės dalies 3 punktą)